

Kiusaamisen vastainen ohjelma Pieksämäen kaupungin opetustoimessa

Ennaltaehkäisevät toimet

HYVINVOINNIN LISÄÄMINEN JA YLLÄPITÄMINEN

- Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen tukeminen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu
- Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen (esim. kehityskeskustelut esimiehen kanssa vuosittain, työporukan yhdessäolo ja tekeminen muuten kuin työn merkeissä)
- Henkilöstön valmiuksien ja tietouden hyödyntäminen ja lisääminen (Veso-koulutukset koko henkilöstölle. Koulutettujen henkilöiden, kuten Nepsy-valmentajien, tietotaidon soveltaminen käytäntöön. Resurssien kohdentaminen edellä mainittuihin asioihin jo hyvissä ajoin lukuvuoden suunnittelussa).
- Yhteisöllinen oppilas- ja opiskeluhuolto (edistetään koko kouluyhteisön hyvinvointia)
- Positiivinen palaute hyvästä käytöksestä

TURVALLINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

- Lapsen/nuoren aito kohtaaminen
- Vertaistoiminta, esim. tukioppilas, kummioppilas, tutor, Verso, oppilaskunta
- Mielekästä tekemistä välitunneille
- Riittävä valvonta ja ohjaus (esim. siirtymätilanteet ja ruokailut) perusopetuksessa
- Kunnan- ja seurakunnan nuorisotoimen toiminta koulussa

YHTEYDENPITO JA YHTEISTYÖ

- Yhteydenpito ja yhteistyö kodin ja koulun välillä
- Yhteistyö muihin kiusaamiseen vastaiseen työhön osallistuvien osapuolten kanssa (esim. nuorisotoimi, seurakunta)

SÄÄNTÖJEN JA TOIMINTAMALLIEN SOPIMINEN JA TOIMIJOIDEN SITOUTTAMINEN

- Toimijoiden (henkilöstö, oppilaat, huoltajat jne.) sitouttaminen
- KiVa-ohjelma, esim. teematunnit perusopetuksessa

Näkyväksi tekeminen

KYSELYT JA MITTARIT

- Esim. kouluterveys-, hyvinvointi- ja kiusaamiskysely (ainakin kaksi kertaa vuodessa kyselyt, joissa kysytään kiusattujen nimiä)
- Rohkaistaan oppilaita kertomaan kiusaamisesta

HUOLEN PUHEEKSIOTTAMINEN

- Otetaan matalalla kynnyksellä selvää tilanteista, joissa voi olla kyse kiusaamisesta ja tiedotetaan kiusaamiseen mahdollisesti liittyvistä havainnoista

Korjaavat toimenpiteet

OPETTAJAT JA MUU KOULUN HENKILÖKUNTA

- Kaikki aikuiset puuttuvat havaitsemaansa epäasialliseen käytökseen
- KiVa-tiimi tai muu koulukiusaamista selvittävä ryhmä
- Perusopetuksessa KiVa-ohjelma ja KiVa-tiimi ja lukiossa muut nimetyt vastuuhenkilöt (sopivat ja motivoituneet henkilöt, riittävä mahdollisuus osallistua toimintaan ja myös riittävä korvaus)
- Kiusaamisen selvittäminen
- Yhteistyö huoltajien kanssa
- Kiusaamisasian siirtäminen eteenpäin hoidettavaksi, mikäli KiVa-tiimin tai muiden vastuuhenkilöiden keinot eivät riitä

OPPILAS-/ OPISKELIJAHUOLTO

- Kun KiVa-koulun keinot ei riitä, kiusaamisen käsittely siirtyy oppilashuoltoon.
- Yksilökohtainen monialainen oppilashuolto.
- Koulun kurinpitotoimet
- Kiusaamisen seurauksena mahdolliset kurinpitotoimet (kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, opetuksen epääminen koulupäivän ajaksi, kirjallinen varoitus, koulusta erottaminen)

KIUSATUN JA KIUSAAJAN KANSSAKÄYMISEN VÄHENTÄMINEN JA JOPA VÄLTTÄMINEN

- Tiedonsiirto eri yksiköiden välillä koulunkäynnin nivelvaiheissa
- Toimenpiteet luokan sisällä, kiusaajan ja/tai kiusatun luokkasiirrot, myös tarvittaessa erityisryhmiin (klinikka, pysyvämpi ryhmä myös alakoululaisille) ja koulusiirrot
- Poliisi ja lastensuojelu
- Pitempään jatkuneissa ja/tai vakavimmissa kiusaamistapauksissa ollaan yhteydessä lastensuojeluun ja/tai poliisiin

SEURANTA - JÄLKIHOITOTOIMET

- Selvitetään, onko kiusaaminen loppunut (KiVa-opettajan ja/tai vastuuopettajan velvollisuus seurata) ja tarvittaessa yhteydenpito kotiin
- Kiusattu ja kiusaaja voivat keskustella tarvittaessa esim. kuraattorin ja/tai psykologin kanssa

